

I fællesmøte i Norges Bank den 19. februar 1924 mellem medlemmer av bankens repræsentantskap og repræsentanter for avdelingsstyrerne, til hvilket møte Stortingets præsidenter, Statsministeren og repræsentanter for Finansdepartementet, Den norske Bankforening og Centralforeningen for Norges Sparebanker var indbudt, holdt direktør Rygg følgende foredrag:

I det forløpne aar har den økonomiske virksomhet været stigende. Arbeidsledigheten er gaat ned. Inden skibsfarten har der været omtrent fuld beskæftigelse. I det hele er den paa produktion og omsætning rettede virksomhet tiltat. Særlig glædelig er det at fiskehandelen og eksporten, i hvilken næring Norges Bank har saa vidt forgrenede interesser, er naadd frem til lettere vilkaar. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa vore næringsveies stilling, men vil komme ind paa enkelte træk av den finansielle utvikling i dette merkelige aar.

Utviklingen begyndte fra først av godt. Avviklingsprocessen forløp regelmæssig. Seddelomløpet var i midten av februar kommet ned til 343½ million kroner. I de refinansierte banker arbeidet de nye ledelser med det bedste haab om at komme gjennom, hvis de bare fik fornøden ro og stillingen ikke blev gjort uholdbar gjennom de mange rygter, som flittig blev bragt i omløp.

Saa kom tilbakeslaget. Det begyndte ikke med de største banker, men vanskeligheten meldte sig først i de mindre byer. Det blev hermed klart, at refinansieringene fra 1921 og 1922 ikke vilde holde, men at man i en række tilfælder maatte være forberedt paa nye vanskeligheter.

Jeg skal med nogen faa ord berøre disse bankrekonstruktioner som fandt sted i samarbeide med Finansdepartementet og de private banker. Alle vidste at rekonstruktionene var et redningsarbeide, uten at man derfor behøver at understreke for sterkt de ædle motiver. Man vil let faa høre, at rekonstruktionene var mislykket. Imidlertid har de gjort sin nytte som et nødvendig ledd i avviklingsprocessen. Denne støtte av bankene og gjennom dem av vore næringer forsinket vistnok avviklingen, men under den givne situation var det praktisk politik og for opretholdelse av vort arbeidsliv har det været av stor betydning. Der var vist ingen som tok del deri for forretningens skyld. Det ærede repræsentantskap vil erindre, at jeg tidlig paa høsten 1922 anstillet en sammenligning mellem det som vi satte paa spil gjennom støtte av bankene og de reserver som vi uten fare kunde raade over og at jeg herunder ogsaa regnet med den mulighet, at mesteparten vilde tapes. Vi mente at de interesser som stod paa spil var saa store, at Norges Bank ikke burde ta ansvaret ved at unddra sin støtte.

Imidlertid var utfaldet avhengig av forskjellige omstændigheter. Først og fremst bankenes egen stilling, der igjen berodde paa konjunktorenes utvikling. For flere byer støtte der til særlige uheld. Det mest avgjørende moment var dog i hvilken utstrækning de støttede banker kunde beholde almenhetens tillid.

Allerede i januar maaned meldte sig den første av de refinansierte banker. Det gjaldt da at finde en løsning. Der blev holdt en række konferencer med de større privatbanker. Man drøftet alle tænkelige utveie, men det lykkedes ikke at opnaa noget resultat. Siden meldte Stavangerbankene sig. Situationen var yderst prekær. Øket støtte gjennom fornyet refinansiering maatte man avslaa, der var alt-saa ingen anden vei tilbake end konkursen og den vei fandt man betænkelig først og fremst for de distrikter som vilde rammes derav. Det var denne situation som skapte den midlertidige lov av 24. mars 1923 angaaende offentlig administration av banker. Man tænkte paa den ene side paa alle de gode, levedygtige forretninger, som er knyttet til bankene og som vilde komme i en fortvilet stilling, om de pludselig blev berøvet nødvendige driftsmidler. Ganske vist betegner administration ingen ideel form for privat bankdrift, men man skal dog ikke undervurdere den støtte for næringslivet som disse banker har ydet og yder. Paa den anden side gjaldt det at finde en form som ogsaa for indskyterne og kreditorerne bød fordele fremfor en konkurs. I øieblikket manglet man den fornødne oversigt for at kunne ta endelig stilling til spørsmålet om de enkelte banker burde fortsætte eller gaa under likvidation. Gjennem konkurs vilde saa mange muligheter bli lukket likesom det vilde paaføre distriktene en meget haardhændt avvikling. Jeg tror ikke at en saadan fremgangslinje vilde bli billiget fra nogen kant. Saalænge der ikke er pekt paa nogen anden og bedre løsning end administration, kan man vistnok ta de mange skarpe domme over loven med ro.

Ved lovens utarbeidelse var det de mindre, rekonstruerte banker, som truet med sammenbrud. Som allerede nævnt nærer man dengang haab om, at de to største skulde kunne arbeide sig fremover. Centralbankens regnskap blev fremlagt og efter dette skulde kapitalen fuldt ut kunne dekke alle sikre og mulige tap. De kræfter som arbeidet paa at svække tilliden og holde uroen vedlike viste sig dog at være altfor sterke. Først blev spørsmålet aktuelt for Foreningsbanken, som var refinansiert i november 1922 ikke minst av hensyn til de betydelige vestlandske interesser, som var knyttet til banken. Situationen blev mer og mer tilspisset og der blev i april aapnet forhandlinger med regjeringen og Norges Bank. Der blev søkt om at faa statens garanti for bankens samtlige forpligtelser. Som en subsidær løsning blev bragt i forslag at Norges Bank skulde tilsikre banken en betydelig øket kredit for at banken kunde motstaa den tapning som den var utsat for. Der blev undersøkt hvor stor ny kredit der trængtes for resten av aaret og der blev nævnt 100 millioner kroner, og dette anslag var ledsaget av forbehold. Dette svære beløp gjaldt alt-saa bare for denne ene bank. Norges Bank overveiet forslaget. Den anser sig ganske vist tvunget til at yde selv betydelig kredit, hvor det gjælder at komme over en vanskelig periode. Men her var forutsætningene ikke tilstede, for mistilliden stak for dypt. Den var bli permanent. Der stod da alene tilbake statsgaranti og dette spørsmaal blev grundig og indgaaende drøftet. Regjeringen fandt at burde avslaa det saavel av hensyn til statsfinancene som av hensyn til konsekvensene for det private bankvæsen. En saadan garanti kunde heller ikke begrænses til Foreningsbanken og Centralbanken alene, men man vilde faa en serie av statsgaranterte banker og forbindelsen vilde først kunne løses efter aarrækker.

Stansningen av disse to store banker kunde ikke undgaa at fremkalde ganske sterke rystelser saavel inden landet, hvor indskyterne av naturlige grunde kom i bevægelse, som ogsaa i utlandet. Norges Bank hadde i denne tid den byrdefulde opgave at holde de traade sammen som truet med at briste. Der meldtes uro baade fra det ene og andet sted og Norges Bank maatte i stilhet rykke til undsætning. Det blusset op igjen senere paa vaaren. Efterhaanden kom der dog mere ro og efter at man i utlandet fik en klarere forstaaelse av stillingen blev der jennemgaaende vist vel-

vilje likesom de av statsmagtene trufne forføininger virket i gunstig retning. Naar der fremdeles lyder klager over de ulemper, som administrationen indebærer, maa det bemerkes, at man ikke holder tilstrækkelig klart for sig aarsaken til disse ulemper. Det sørgelige faktum er nemlig, at banker og til og med store banker var blit drevet paa en saadan maate, at deres kapital og fonds var tapt og at dækning manglet for en større eller mindre del av indskyternes tilgodehavender. Det var dette som hadde tilfølge at indskyternes adgang til at disponere sine midler blev stængt. Gjennem det offentliges foranstaltninger og gjennem administrationsloven er de ulykkelige virkninger i nogen grad avbøtet og utsigtene for indskyterne i høi grad forbedret.

Det som skapte de største vanskeligheter i det forløpne aar er i første række den rystelse av tilliden som indtraadte og som nødvendigvis maatte indtræde. Den svigtende tillid gav sig utslag i uttak av bankene. Den ligger ogsaa til grund for den uheldige utvikling som vor valuta har tat. Med mistillid følger motløshet. Man overdriver følgene av de begivenheter, som indtræder og uheld som indtræffer tillægges uforholdsmæssige følger. Tilliden kan ikke gjenskapes med ord og forsikringer. Den gjenbygges alene paa den maate, at man atter faar følelsen av at være paa sikker grund og det er derfor av saa stor betydning at publikum nu faar sikkerhet for, at de oppgjør og regnskaper, som fremlægges er fuldt ut ærlige. Nu kræves ubønhørlig sandhet. Jeg har før fremholdt, at man burde ta de nødvendige skritt fuldt ut, at man ikke skulde dække over længst mulig, som altfor mange har gjort, men at man skulde foreta tilstrækkelige avskrivninger. Publikum vil forstaa at der i tider som disse maa bli store tap, men naar man alvorlig legger det frem som det er, vil selv et mindre gunstig oppgjør skape større tillid end et oppgjør som fremdeles gir plads for tvil.

Under administrationen opretholdes i beskeden utstrækning kreditgivning til gode forretninger som fortjener kredit samtidig som avviklingen skal fremmes i øket tempo. Almenheten har vistnok indtryk av, at det gaar altfor lempelig og støtter dette paa, at der ikke er saa mange konkurser, som man skulde vente. Dette kan være rigtig nok, men her maa det erindres, at en konkurs i særdeles mange tilfælder ikke er at foretrekke set fra bankindskyternes standpunkt. Naar nemlig en mindelig ordning byr banken aabenbart større fordele end en konkurs, vil bankens ledelse netop av hensyn til bankindskyterne vælge den ordning, som er fordelagtigst. Det er derfor bankenes egen svake stilling, som bevirker at konkurs i mange tilfælder undgaaes.

Det er ogsaa den svigtende tillid som forklarer utviklingen paa pengevæsenets omraade. Dette er skedd gjennem omveie og det er ikke saa let straks at faa øie derpaa. Av frygt har mange indskytere tat ut sine innskud. Endel av indskyterne har tat pengene hjem og forvarer dem der. Dette er blit endda mere almindelig i det sidste aar. Disse midler øver jo ingen indflydelse paa prisnivaaet, men disse uttak har naturligvis øket bankenes krav paa Norges Bank. Andre indskytere som tar penger ut øker sit forbruk. De fleste sætter dem imidlertid ind i andre banker, som paa denne maate blir forholdsvis rummelig stillet og kan sette penge ut til kommuner (kommunenes gjæld vokset fra midten av 1922 til midten av 1923 med ca. 95 millioner kroner) og gir midlertidige laan til Staten. Under en normal utvikling vil kunder flytte over fra de banker, som mister innskud til de banker, hvis innskudsmidler økes. Nu vil de banker hvis innskudsmidler avtar sitte tilbake med sine engagements og maa søke støtte hos Norges Bank. Seddelmængden økes ad omveier, der skapes ny kjøpekraft og denne snikinflation er Norges Bank ikke umiddelbart herre over.

Man kan alene glæde sig over, at sparebankenes innskudsmidler vokser, naar

dette repræsenterer en forholdsmæssig del av nationens opsparinger, men overflytning av kapital fra instituter, som har anvendt dem til legitim næringsdrift er ikke samfundsmæssig ønskelig, da det sker paa bekostning av banker og distrikter, som tørres ut. Jeg skal lægge til, at heller ikke administrationsbankene med statens garanti for nye indskud bør faa midler, naar det sker paa bekostning av andre instituter.

Denne utvikling har medført, at banker, som bærer sit distrikts forretningsliv og som fortjener tillid har maattet føre en haard kamp i det aar som gik og denne kamp har de maattet føre, fordi de blev forlatt av sit eget distrikt. Norges Bank har her maattet støtte for at motvirke den undergravning, som distriktets egen befolkning truet med ved at sende indskud til Kristiania og andre store byer. Det er nok saa, at en række banker har svigtet sine indskyteres tillid, men der bør ogsaa vises maatehold med mistillid. Forøvrig er forholdet efterhaanden faldt mer til rette og disse vanskeligheter vil derfor forhaabentlig overvindes.

Det viktigste arbeide som nu foreligger er at gjenopbygge de banker, som er kommet under administration. Man har vistnok ikke tilstrækkelig øie for vanskelighetene ved at bygge op det, som er væltet. Det er ganske vist ønskelig at det sker hurtig, men det bør ikke ske for hurtig. Først og fremst gjælder det at man har sikker grund under føttene. Man maa ha fuld oversigt over bankenes stilling og den er ikke let at skaffe sig, fordi der er saa mange forhold, som endnu ikke er avklaret. Hvad der nu gjøres maa bli gjort paa en saadan maate, at det holder. Det er videre klart, at man ikke kan fortsætte med rekonstruktioner paa den maate som hittil gjort. Disse tilhører en vanskelig overgangsperiode. Norges Bank og vel heller ikke Staten ønsker at sitte med aktieinteresser i privatbanker. At finde en nyordning er ikke bare et spørsmal om fantasi. Hvad det gjælder er at skaffe ny kapital. Løsningen kan søkes i oprettelse av nye banker, som begynder forsigtig fra nyt av og tillike kan foreta avviklingen av de gamle. Denne løsning byr mange fordele. I en række tilfælder vil man dog vælge at rekonstruere den gamle bank, men den nødvendige forutsætning vil være, at der blir tegnet ny kapital i distriktet. Norges Bank kan som sagt ikke delta i denne tegning og maalet maa jo ogsaa være, at bankene kan arbeide frit uten nogen overledning i Finansdepartementet eller Norges Bank. Tilveiebringelsen av denne kapital maa kræve sin tid.

Bankmisèrens virkninger kan spores i opgavene for Norges Bank. Bankens utlaan, som allerede laa saa høit, flommet op over tidligere rekordtal og var ved utgangen av mai oppe i ca. 517 millioner kroner. Seddelomløpet steg sterkt ved utgangen av mars og stigningen fortsatte utover saaledes at tallene fra utgangen av april laa høiere end det foregaaende aar; 400 millioner-grænsen, som man ellers neppe vilde naadd igjen blev nu overskredet ved en række opgjør. Fra 30. april til 7. august laa bankens reserver under 25 millioner, det vil si, banken maatte benytte sig av den ekstraordinære seddelutstedelsesret, som man efter den tidligere utvikling mente at være kommet utenom. Ogsaa senere har reservene ved en række opgjør holdt sig meget lavt. Denne utvikling fremtvang forhøielse av diskontoen til 6 % fra 2. mai. Pengemarkedet strammedes utover høsten og bankenes disponible beholdninger svandt ind. Dette træder tydelig frem i opgavene over folioindskud i Norges Bank. Disse svinget i begyndelsen av aaret mellem 150 og 180 millioner, men synker fra vaaren efterhaanden ned til 100 millioner tildels ned betydelig derunder. Som eksempel kan nævnes, at bankene 22. mars hadde indestaaende ved hovedsættet ca. 85 millioner kroner, mens beløpet 22. december var gaat ned til 12½ million. Denne stramning i forbindelse med valutakursenes ugunstige forløp fremtvang en ny forhøielse av diskontoen, nemlig til 7 % fra 10. november. Aaret frembød saaledes i det hele store vanskeligheter for Norges Bank og stillet banken likeoverfor mange opgaver og avgjø-

relser av vidtrækkende betydning. De ekstraordinære forhold stillet ogsaa store krav til bankens personale, som med stor interesse og god vilje har baaret de byrder som følger med den sterke paakjenning.

Da Norges Banks avdelinger rundt omkring i landet er repræsenteret her idag, vil jeg gjerne henvende nogen ord til dem. Jeg har tidligere ikke lagt skjul paa, at der ved enkelte avdelinger var begaat feil, om end for det meste under en anden ledelse end den nuværende. Saa meget større grund har vi til at anerkjende de gode bestræbelser som er gjort for at bringe forholdene ind i de rette spor og vi vurderer den forstaaelse som bestyrelsene gjennomgaaende viser likeoverfor de krav, som maa stilles til Norges Bank under saa vanskelige forhold som i denne tid, da det er end mere nødvendig at alle ledd arbeider sammen, haand i haand og efter de samme principper. Direktionen vil uttrykke sin erkjendtlighet for den gode vilje, som vises fra alle sider.

I forbindelse hermed vil jeg berøre et enkelt punkt. Der er reist kritik likeoverfor nogen avdelinger for den maate, hvorpaa der i enkelte tilfælder er erhvervet deposita i banker. Direktionen har tidligere fremholdt, at hvis der skulde være begaat nogen feil, vilde det bli rettet. Vi har imidlertid ikke hittil kunnet konstatere noget tilfælde. Forholdet har været, at vedkommende bank har øvet et sterkt tryk for at opnaa kredit under paaberopelse av, at vigtige interesser for distriktet stod paa spil. Naar saa dette ønske er imøtekommet kommer belønningen etterpaa i form av mistænkeliggjørelse.

Hvad spørsmålet om deposita for bankers laan i Norges Bank angaar gjælder den hovedlov, som er os foreskrevet, at Norges Banks midler skal anbringes paa betryggende maate. Dens kredit ydes enten mot promesser mot foreskreven sikkerhet i depot eller gjennom rediskontering. Efter vore regler skal der fortrinsvis antas til diskontering virkelige helst korte forretningsveksler. Som forholdene nu ligger an, er man nødt til at slaa av paa fordringene med hensyn til likviditeten, men det er et ubønhørlig krav, at sikkerheten skal være tilfredsstillende. Hvis krediten er av beskedent omfang er spørsmålet forholdsvis let. Økes derimot engagementet uforholdsmæssig opretholder Norges Bank kravet om sikkerhet og dette krav vil bli opretholdt som hittil ogsaa i fremtiden. Norges Bank kan ikke lægge dette i de laantagende bankers hænder. Den bedømmer selv den sikkerhet, der maa kræves. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa vor stilling, om vi hadde godtatt hvad bankene hadde budt os. Sikkerheten kan ligge i de depoter, som er nedlagt for vekslene. Hvis sikkerhetene ikke strækker til, kræves depositum av bankens egne beholdninger.

Det maa indrømmes at aaret i mange henseender har gaat os imot. Istedetfor at rykke frem er vi glidd tilbake. Hindringene var for store. Saa meget sterkere grund er der til at samle alle kræfter og gaa fremad paany og Norges Bank vil rette en appel til alle kræfter om at yde sin medvirkning. Der er dem som mener, at det vil ordne sig selv. Dette er en vildfarelse. Det kan i sandhet sies, at vor skjæbne ligger i vor egen haand om den end vil kunne lettes gjennom konjunkturenes utvikling. Jeg kan nævne nogen punkter hvor det netop beror paa vor egen vilje at sikre en rolig fremgang.

Det vil være skadelig nu at gaa til forhøielse av lønningene. Det vil kun bidra til at vi glir endnu længere tilbake og jeg vil faa lov at fremholde dette paany. Norges Bank har intet ønske om at blande sig ind i fordelingen mellem de forskjellige samfundsklasser. Hvad jeg har søkt at fremholde er den lovmæssige reduktion, som bør ske over hele linjen. Under disse forhold at gaa til lønsforhøielse vil være en fare og hævne sig paa det hele samfund. For saavidt angaar bedriftsledernes og høiere lønninger i det hele, hvor saa mange anstøtelige misbruk har gaat

i svang, har vi ikke bare kunnet fremholde vor opfatning, men ogsaa bidrat til en bedring. Med støtte av banker utover landet er der gjennomført betydelige nedsættelser. Norges Bank har gang paa gang søkt at faa gjennomført dette og der foreligger ogsaa mange opplysninger om at arbeidet har baaret gode frugter. Jeg kan ikke si, at dette arbeide er avsluttet, men der er allerede gjort meget.

I samme forbindelse maa jeg ogsaa nævne den stadige uro paa arbeidsmarkedet. Den skadelige virkning paa valutaen er tydelig for alle. Men de skadelige virkninger er ikke uttømt hermed. Stansningen av arbeidet gjør byrdene ved at holde bedriftslivet tyngre for bankene, gjør det besværligere end nødvendig at arbeide sig fremover og sinker utviklingen i høi grad.

Vi har fremholdt hvilken overordentlig stor betydning det har, at de offentlige husholdninger blir lagt paa sikker grund og vi har herom gjort henvendelse til statsmagtene fordi vi i vor virksomhet kan konstatere de ugunstige virkninger av underskudsbudgetter og fortsatt gjældsstiftelse og betænkelighetene er størst ved laan i utlandet. Denne vor henvendelse har ogsaa adresse til kommunene, hvor der endnu mangler adskilligt paa at forsvarlig økonomi er gjennomført og ikke bare til de kommuner, som allerede er naadd hen til kanten, men først og fremst dem som endnu er et stykke derfra. Særlig tænkes paa anlægsvirksomheten, som holdes oppe over vor formue.

Jeg har allerede nævnt den herskende tilbøielighet til at tro at det værste vil indtræffe. Desværre har der været kræfter i virksomhet som bevisst søker dette utnyttet, men en nøktern bedømmelse gir ikke plass for den ynkelige selvopgivelse, som man gang paa gang kan se eksempler paa.

Mens vi for nogen aar siden sat inde med betydelige tilgodehavender i utlandet, er billedet nu helt forandret. Beholdningene blev brukt op, og da indtægtene svigtet, holdt man det gaaende med gjæld. Det har tat altfor lang tid før kursen blev lagt om.

Norges Bank er nødt til at gjennomføre den diskontopolitik, som situationen kræver. Det er viktige interesser som staar mot hinanden og her kan overhodet ikke gjøres noget som fører frem uten at det koster. Under kampen mot de ugunstige valutakurser, mot et stigende prisnivaa, mot tvil og mistillid er man nødt til at anvende de midler som staar til raadighet for at begrense forbruket og bremse paa gjældsstiftelsen. Det er ikke let at forlike kravene om store utlaan med billig rente. Det er naturlig at de forskjellige interesser gjør sin opfatning gjældende, men man vil ogsaa være opmerksom paa, at disse opfatninger oftest bestemmes efter hvad der passer de egne interesser bedst og hvor mange opinionsytringer eller resolutioner vi end faar, de befrir os dog ikke for ansvaret for tingenes fortsatte skjæve gang om vi imøtekommer de ønsker som fremsættes.

Man kan paa mange maater spore en viss lyst til at faa øket seddelutstedelsen, tildels bevisst, men ofte ogsaa ubevisst. Det kan medføre en lindring i øieblikket, men efter vor mening bør der ikke anvendes kunstige stimulanser men reelle midler. Vi gjør ikke det norske folk nogen tjeneste ved at øke seddelomløpet og vi ønsker ikke at benytte denne metode.

Ogsaa i aaret 1923 har der været skrevet og talt meget om stabilisering og disse diskussioner kan være nyttige, men foreløbig kræves først og fremst handling. Optar man stabiliseringsspørsmålet til nærmere eftertanke, melder der sig et mylder av spørsmaal, som først maa ordnes og det er paa dette stadium av forberedelse vi nu befinner os.

I aaret 1923 gik vor valuta betydelig ned tiltrods for de ofre der blev gjort. Norges Bank har av sine beholdninger og anden kilde skilt sig av med utenlandsk

valuta omregnet i sterling til et beløp av $1\frac{1}{3}$ mill. £. Desuten har vi disponert av Statens dollarlaan 19,1 mill. \$, hvorav 13,3 mill. fra august til december. Det samlede nettobeløp andrar i norsk valuta til ca. 155 mill. kroner. Vi vilde uten vanskelighet ha kunnet skille os av med større poster av vore aktiver uten at det vilde ha medført nogen synderlig bedring. Naar man staar midt i dette arbeide, faar man det sterkeste indtryk av hvilke vældige kræfter man har at arbeide mot. Skal man opta arbeidet for en stabilisering maa forutsætningene være tilstede og et uheldigere aar end 1923 som utgangspunkt for en stabilisering kan vel neppe tænkes. Norges Bank er ikke oplagt til at anstille eksperimenter som allerede paa forhaand maa ansees haabløse.

Den vei man maa gaa ligger klar. Man maa arbeide sig fremover. Det er ogsaa glædelig at notere, at erkjendelsen av hvad der skal til er mere vaaken. Vil man ikke frem og sætter man ikke alt ind paa at komme forover, gaar det ubønhørlig tilbake.

Jeg skal derefter gi nogen oplysninger om vort regnskap for 1923. Aarets indtægter med fradrag av omkostninger m. v. utgjør kr. 20 138 134,28 eller ca. kr. 450 000,00 mer end i 1922. Efter repræsentantskapets bestemmelser er overskuddet besluttet anvendt paa følgende maate:

Avskrivninger paa tap	kr. 16 300 000,00
Til byggefond henlægges	„ 300 000,00
Der utbetales som utbytte til aktionærene 8 % „	2 800 000,00
Staten faar	„ 719 067,14
Mens resten eller	„ 19 067,14

henlægges til reguleringsfondet.

Med de tidligere foretagne avsetninger er vi helt à jour med paaregnelige tap paa vore engagementer inklusive boers konto. Vistnok gjenstaar der fremdeles betydelige beløp paa boers konto men efter Norges Banks praksis føres paa denne konto alle fordringer, som ikke ordnes inden utgangen av den efter papirets forfald følgende maaned. Kontoen omfatter derfor mange fordringer, som efterhaanden indgaar og gir ikke noget rigtig billede av de tap som der maa regnes med. At der vil komme nye tap til er vi fuldt paa det rene med, men vi har tat alt med som direktionen og bestyrelsene for tiden har oversigt over. Vi kan derfor anvende aarets avskrivninger helt paa bankens andel i rekonstruktionene og for yderligere at bringe denne post ned har repræsentantskapet besluttet at avskrive kr. 12 200 000,00 av Delkrederefondet. Dette fond oprettedes oprindelig for at møte risikoen ved de utenlandske laan. Disse er nu helt indgaat, et sidste mindre beløp i 1923, saaledes at fondet i sin helhet kan anvendes for tap paa indlandet. Norges Banks interesser i bankrekonstruktioner representerer ca. 48,7 millioner kroner, dels som aktier, dels som indskud i saadanne banker. Herpaa avskrives altsaa iaar ca. 28,5 millioner kroner saaledes at der blir tilbake ca. 20 millioner kroner fordelt paa 17 banker, for hvis vedkommende Norges Banks andel representerer en større eller mindre værdi. Likeoverfor disse risikoer staar fremdeles et Delkrederefond paa ca. kr. 30 139 000,00. Vi har anset det rigtig at paaskynde avskrivningene saa sterkt som mulig og under hensyn til de ekstraordinære forhold og til de krav, som ogsaa stilles til privatbankene om moderation ved utbytteutdelingen har vi fundet det formaalstjenlig at begrænse utbyttet til 8 %.
